UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita R. P. Ioannis Francisci Regis, è Societate Iesv

La Broue, Claude de

Coloniæ, 1660

§. 6. Philosophiæ Theologiæque studia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45172

Visual Library

§. 6. *Philosophiæ Theologiæque studia.*

UBI aliquandiu pueros ad eum modum instituerat, Turnonem à Superioribus evocatus est, quò daret operam Philosophiæ. Ibi sic se se adhibuit, ut quicunque cum eo tunc egerunt, affirment consensu, nullam in eo virtutis cujuspiam laudem desideratam fuisse illarum, quas in suis Scholasticis exigit Societas. Ac Magistros quidem suos sic reverebatur, vel colebat potius, ut non modò ipsos, sed etiam eorum placita adamaret; dumque cum iis agebat, seu proponeret ipse ea de quibus ambigebat, seu respondentium definitiones exciperet, tantam & demissionem animi, & docilitatem præ se ferebat, ut vel invitos ad amorem sui traheret, cum tantæ virtutis admiratione conjunctum. Condiscipulos autem incredibilem in modum afficiebat, & ad se propè venerandum adducebat habitus totus exterior sanè modestissimus. Nempe semper collecto animo erat, semper gravitatem quandam minimè morosam retinebat; ut idem propè Franciscus in scholâ esset, atque ad

Ora-

Oratorium: sicque animum adjiciebat ad ea, quæ Præceptores trădebant, ut interim Deum assiduè spectaret præsentem: atque adeò quo tempore erudiebatur à Magistris, eodem ipse condiscipulos altiori quadam Philosophiâ imbuebat, eâ videlicet, quæ in morum conformatione posita est. Enitebat autem præcipuè singularis illa modestia in concertationibus, in quibus cum tàm proclive sit labi, ut experti norunt, hoc est, abripi quodam æstu iracundiæ, aut spiritus præ se ferre altiores; in Philosopho nostro, neque gestus ullus, neque vocis flexio, neque motus alius observatus unquam est, in quo quidquam minùs castigatum inesset, aut quod ullam corruptæ naturæ pravitatem redoleret.

Nec verò miretur quisquã tantam mentis æqualitatem in re sanè lubricâ, qui illud reputet, Francisco æstimationem sui nunquam, semper gloriam Domini propositam fuisse: unde illud perpetuum ipsi fuit, quod contingit perpaucis, ut si fortè minus adstantibus concertationis exitus arrisisset, non minùs tranquillo animo esset, atque alii gestire in circunstantium plausi-

bus

bus ſoleant. Et verò tam alienus erat ab applauſu illo ſequendo, ut contrà, prædicent ii, quibus cum eo arctior quædam conſuetudo intercesſit, ſolitum eum identidem conſultò id agere, ut pro ſtupido haberetur, quò in contemptum aliorum veniret, ac tum exultaſſe, cum ruboris materies in iſtiuſmodi exercitationibus extiterat.

Porrò, quantumcunque urgerent exercitationes iſtius generis, nunquam tamen quidquam temporis detraxit occupationibus religioſis aliis, quin etiam & aderat ſemper operam ſuam requirentibus; & occupabat ultrò, ſi quod miniſterium aut aſperum, aut in aliorum oculis abjectius occurrebat. Quare nihil mirum, ſi nunquam in Franciſco ſtudiorum ardor ſenſum rerum divinarum tepefecit: nimirum & ſtudebat idcircò, ut divinam gloriam amplificaret, in aliorum ſalutem aptiùs per doctrinæ ſtudia incubiturus poſtmodùm; & iis ipſis ſtudiis crebras preces intermiſcebat, breves illas quidem, at incenſas; ita, quæ occupatio in pleriſque aliis ex genere earum eſt, quas in ratione

Chri-

Christiani officii medias vocamus; in Francisco pia & religiosa tota fuit. Intereà verò dum se ad sublimiora accingebat, necessaria præsidia solidæ eruditionis comparans, nihil tàm avebat, quam Evangelicis operariis comitari, & quod in se erat jam tum ad fidelium plebeculam instituendam, hortandamque conferre. Certè prædicat etiamnum unus è nostris Sacerdotibus, cùm, eo socio per id tempus anno toto ad pagum quemdam excurrerit Dominicis Quadragesimalibus, & celeberrimis quibusque festis diebus, non potuisse se satis incensissimi juvenis studium industriamque demirari in paganis aut instituendis, Catechetică doctrinâ tradendâ, aut ad homologesim perpellendis, postquam unumquemque privatim instituerat. Hos singillatim deducebat ipse ad Confessarium, alios ex aliis; neque modò ex paroeciâ in quâ tunc versabantur, sed etiam ex circumpositis, ut sæpenumerò cùm angustiis temporis intercludi se diceret Sacerdos, cedere tamen cogeretur Francisco, piè instanti ne rei benè gerendæ occasionem elabi sineret: ita, eundum fuisse quà vole-

volebat, paratæ messi colligendæ. Id verò oneris Sacerdos idem asserit sibi fuisse levius, idcircò quod non, ut ferè ruri evenit, cum rudibus rationem habere necesse esset: tam præclarè enim comparatos illos vulgò ad confessionem accessisse, ut sive peritiam spectaret, sive pios mentium motus, non posset ipse non incredibili perfundi lætitiâ.

Extat etiamnum, suisque præclarè stat legibus, per ea tempora constituta à Religiosissimo juvene Sodalitas SS. Sacramenti, quæ ut primus fructus extiterit Apostolici illius spiritûs, qui tum primulum in eo sese exerebat, non tamen caruit suâ soliditate: nam ea hodieque fructus profert tam uberes, ut ex eorum magnitudine, quæ fuerint illius primordia, dignosci facilè possit. Jam tum ad Franciscum adibant Sodales Dominicâ quâque die, dictorum suorum, factorumque exposituri rationem, ad eum ferè modum, quo in Religiosis Domibus tyrones apud Magistrum solent: expostulabatur de iis, qui ad œnopolia adissent, qui aleam exercuissent, qui pejerassent, qui uxores immerentes indignius habu-

habuissent, qui quovis alio in genere offensionem publicam præbuissent: &, quæ vis erat divini Spiritûs, quamvis juveni parebant omnes: neque recusabant quin facerent ea, quæ vel pœnæ, vel medicinæ nomine, à novo moderatore imperabantur. Et quoniam inter cetera quæ de Christo mortalium Servatore prænuntiata erant, illud de pauperibus evangelizandis locum illustrem obtinere intelligebat, non modò rure, sed etiam domi reperiebat, ubi id nec infructuosè exerceret; provinciam videlicet sibi deposcens, domesticorum famulorum Catechetică institutione imbuendorum, quâ in re diligentiâ erat singulari: atque hunc in modum disciplinarum studium cum animarum zelo semper conjunxit Joannes Franciscus, quandiu Philosophiæ dedit operam: pòst, Tolosæ, quandiù Theologiæ studuit, factitavit eadem, hoc uno discrimine; quod ut in dies accedebat rerum plurium & notitia, & usus, ita majora, absolutioraque meditabatur & peragebat.

§. VII.